

ELi sooline võrdõiguslikkus on saavutanud uue vahe-eesmärgi: kas edusammud kiirenevad?

Kümme aastat tagasi võttis EIGE kasutusele soolise võrdõiguslikkuse indeksi, mis on soolise võrdõiguslikkuse hetkeseisu näitaja ELis. Indeksi iga-aastaste tulemite põhjal võib järeldada, et edenemine on olnud aeglane. Selle aasta tulem näitab aga **indeksi ajaloos suurimat aastahüpet**: EL saavutas 70,2 punkti 100-st!

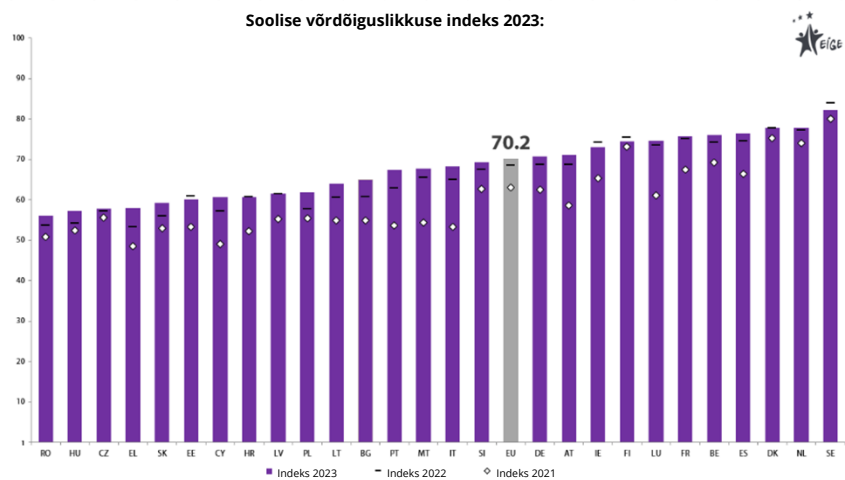
Kuid nagu alati, on selle numbri taga mitmekesine tegelikkus.

„Aastate jooksul on EL teinud edusamme soolise võrdõiguslikkuse suunas. Kuid sellest ei piisa ja saavutused on haprad. Praegu on soolisele võrdõiguslikkusele lähedal ainult Rootsi, kus indeksi tulem on üle 80 punkti. Rootsi moodustab vaid 2% ELi elanikkonnast. Alati leidub vabandusi, et jätta soolise võrdõiguslikkuse alane töö tahaplaanile. Seda ei tohi juhtuda. Peame tegutsema kohe. Üheskoos ja kõigil tasanditel. Peame tähistama edusamme, olgu need kui tahes väikesed. See hoiab meid liikumas (#3StepsForward).“ EIGE direktor Carlien Scheele

70,2 punkti lahtiseletatuna – rahuloluks ei ole põhjust

Paremad tulemused saavutanud riigid, nt Rootsi, Madalmaad ja Taani, seisavad indeksi esirinnas, nagu nad on seda olnud juba viimase kümneni.

Kuid ka nende edusammud on peatunud või nad on kaotanud punkte, nagu näeme Soome või Prantsusmaa näitel. See tõendab, et edu ei saa pidada enesestmõistetavaks. Edu tuleb meetmetega tugevdada ja toetada, et see säiliks.

Teisalt on sellised riigid nagu Itaalia, Portugal, ja Malta teinud vaatamata ELi keskmisest väiksematele tulemustele soolise võrdõiguslikkuse valdkonnas viimasel kümnendil suuri edusamme. Seega – kui riigid võtavad meetmeid, kiireneb arengutempo.

Lähemalt muutusest

Aeg – tasustamata hoolduse jaotus on naiste ja meeste vahel endiselt ebavõrdne

Sooline hoolduslõhe väheneb, kuid mitte sellepärast, et mehed tegeleksid hooldusega rohkem. Naised tegelevad hooldusega senisest vähem tehniliste abivahendite, kulleriga kojutellimisteenuste või suurenenud tööhõive tõttu. Kuid tehnoloogia saab toetada üksnes teatud muutusi, võttes osa hoolduskohustustest üle. Viimase, otsustava sammu jaoks on vaja struktuurset muutust. Nagu väidab

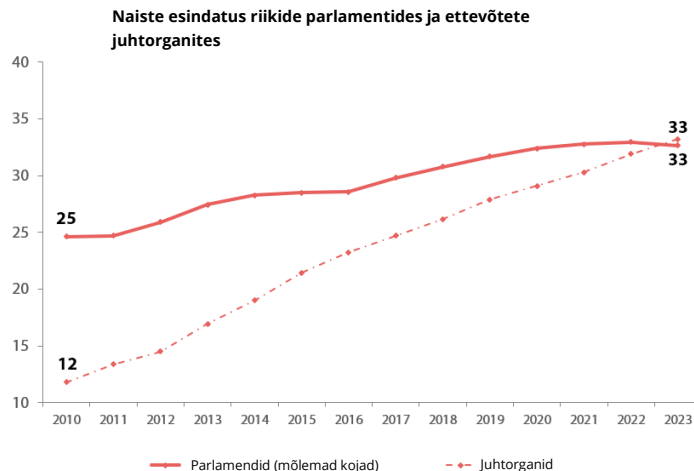
majandusprofessor ja 2023. aasta Nobeli preemia laureaat Claudia Goldin: „Me ei saavuta kunagi soolist võrdõiguslikkust, kuni meil ei ole võrdsust paarisuhtes“.

Võim – rohkem naisi ettevõtete juhtorganites, aga mitte riikide parlamentides

Esimest korda viimase kümnendi jooksul on parlamentides ja juhtorganites töötavate naiste arv ühtlustunud 33% tasemel.

Õigusaktid juhivad teed olulistele muutustele. Õigusaktidega kehtestatud kvoodid kaheksas ELi liikmesriigis on aidanud kaotada ettevõtetes klaaslae ning toonud juhtorganitesse rohkem naisi – ja ka innovaativsus, loovust ja tootlikkust. Ettevõtete juhtorganite soolise tasakaalu direktiiv, mis kiideti heaks eelmisel aastal, aitab loodetavasti sel trendil jätkuda ja levida ka teisesse ELi liikmesriikidesse.

Nüüd vajame sihipärasemat tegevust parlamentides, et kiirendada edusamme poliitikafääris, eriti 2024. aastal toimuvate Euroopa Parlamendi valimiste kontekstis.

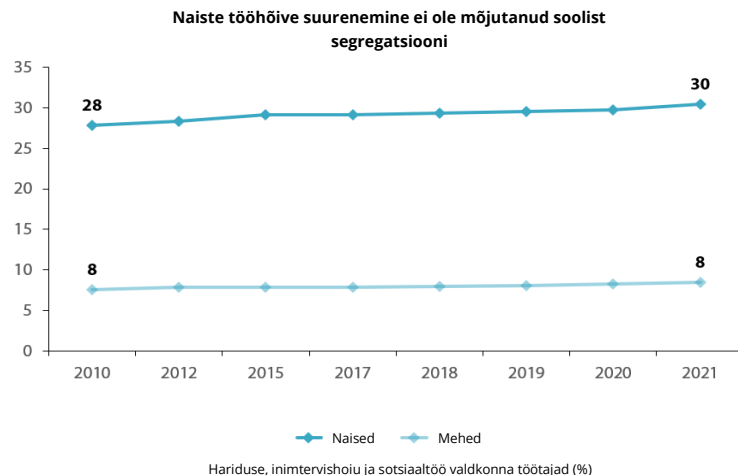

Töö – sooline segregatsioon tööturul ei ole üldse vähenenud

Töö valdkonnas on tehtud edusamme, eelkõige seoses paindlike töövõimalustega. Siiski on üllatav, et tööturg on tänapäeval samavõrra sooliselt segregeeritud kui 10 aastat tagasi.

Digi- ja rohepöörde käigus luuakse üha rohkem uusi töökohti, mis nõuavad ümber- ja täiendkoolitust, et vastata tööturu uutele ja muutuvatele vajadustele. Naised ei ole sellesse protsessi siiski piisavalt kaasatud. Naised kohtab teaduse, tehnoloogia, tehnika ja matemaatika valdkonna ametikohtadel üha enam, kuid meeste osakaal haridus-, tervishoiu- ja heaolusektori ametikohtadel ei ole kasvanud.

Rohepöore ei tekita mitte ainult nõudlust teaduse, tehnoloogia, tehnika ja matemaatikaga seotud oskuste järele, vaid loob ka uusi kohti hooldussektoris, kus on töötajatest puudus.

Finišijoonest ikka veel kaugel?

Tänavune soolise võrdõiguslikkuse indeks näitab, et edusammud on võimalikud, kuid jäävad nõrgaks, kui neid ei toeta meetmed kõigis eluvaldkondades kõigis ELi liikmesriikides. Töö ei ole veel tehtud.

Jõupingutusi tuleb mitmekordistada. See tähendab arvestamist valdkonnaülese perspektiiviga – eriti seoses kliimamuutustega, kus soolist ebavõrdsust kogevad erinevad isikud ja rühmad. Teadmised käivitavad muutused.

Soolise võrdõiguslikkuse indeksi lisateave [link: <https://eige.europa.eu/gender-equality-index>]

Soolise võrdõiguslikkuse indeksi 2023 aruanne [link: <https://eige.europa.eu/publications-resources/publications/gender-equality-index-2023-towards-green-transition-transport-and-energy>]

Lugege lähemalt EIGE panusest rohelisse ja keskkonnahoidlikku Euroopasse (#3StepsForward).
[<https://eige.europa.eu/newsroom/green-deal-and-gender-equality>]

Riikide profiilid [link: [<https://eige.europa.eu/sites/default/files/2023countryfactsheets.zip>]]